

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3353

Vragen van het lid **Leijten** (SP) aan de Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over *dehumanisering in zorginstellingen* (ingezonden 25 augustus 2015)

Mededeling van Staatssecretaris **Van Rijn** (Volksgezondheid, Welzijn en Sport) (ontvangen 10 september 2015)

Vraag 1

Wat is uw reactie op het bericht «Camera spiedt in verpleeghuizen»?¹

Vraag 2

Wat vindt u ervan dat verpleegkundig en verzorgend personeel vervangen wordt door camera's en een toezicht- centrum (domoticacentrum) op afstand?

Vraag 3

Deelt u de mening dat juist ook in de centrale ruimtes, naast cameratoezicht in de openbare ruimtes, de gangen en de woonkamers, voldoende personeel aanwezig zou moeten zijn? Kunt u uw antwoord toelichten?

Vraag 4

Vindt u ook dat het een vorm van dehumanisering is als bewoners via een camera in de gaten worden gehouden gedurende hun verblijf in een openbare ruimte? Zo nee, kunt u uitleggen op welke wijze dit menswaardige zorg is? Zo ja, bent u bereid zorginstellingen die personeel vervangen door camera's en een toezichtcentrum op afstand hierop aan te spreken?

Vraag 5

Deelt u de analyse dat, als een bewoner op de alarmknop drukt en hij of zij geen medewerker langs krijgt maar contact krijgt met een meldkamer, dit wel degelijk een ontwikkeling is die ten koste gaat van het menselijke contact? Kunt u uw antwoord toelichten?

Vraag 6

Hoe ziet een dergelijk «domoticacentrum» eruit? Hoeveel mensen werken daar, en wat voor achtergrond hebben de mensen die daar werken? Kennen de medewerkers van het «domoticacentrum» de mensen waar ze toezicht op

¹ Camera spiedt in verpleeghuis, Algemeen Dagblad, 24 augustus 2015

moeten houden? Kunnen de mensen in het «domoticacentrum» het gedrag van de verpleeghuisbewoners goed interpreteren? Neemt de veiligheid voor de bewoners van verpleeghuizen door dergelijke «domoticacentra» volgens u toe? Kunt u uw antwoord toelichten?

Vraag 7

Bent u ervan op de hoogte dat verschillende Haagse aanbieders momenteel experimenteren met dergelijke toezichtsystemen? Zo ja, kunt u aangeven hoeveel en welke verpleegzorgaanbieders in Nederland dergelijke experimenten hebben lopen, waarbij personeel vervangen wordt door cameratoezicht op afstand? Kunt u daarbij aangeven wat tot nu toe de resultaten zijn van deze experimenten? Is de veiligheid van de bewoners in de periode van het experiment toe- of afgenomen? Is de tevredenheid van de bewoners over de zorg die zij ontvangen in het verpleeghuis in de periode van het experiment toe- of afgenomen? Indien u niet over deze informatie beschikt, bent u dan bereid dit uit te zoeken en de Kamer hierover te informeren? Zo nee, waarom niet?

Vraag 8

Kunt u aangeven hoeveel geld de verschillende zorginstellingen jaarlijks kwijt zijn aan het «domoticacentrum» en het personeel van het «domoticacentrum»? Hoeveel verpleegkundigen en verzorgenden kunnen daarvoor aangesteld worden? Indien u niet over deze informatie beschikt, bent u dan bereid dit uit te zoeken en de Kamer hierover te informeren? Zo nee, waarom niet?

Vraag 9

Erkent u dat, als u zou zeggen dat u geen ontwikkelingen wilt waarbij personeel vervangen wordt door cameratoezicht op afstand, deze uitspraak een normerende werking zal hebben voor de verpleeghuissector? Bent u bereid afstand te nemen van deze manier van «zorgverlening»? Zo nee, waarom niet?

Vraag 10

Bent u ervan op de hoogte dat in de jaarrekening 2014 van Stichting Eykenburg als toelichting bij de Personeelskosten staat: «wegens dreigende onderbezetting op enkele cruciale functies is er in 2014 een beroep gedaan op externe organisaties voor de inhuur van medewerkers. Dit gebeurde onder andere bij de medische dienst en afdeling ICT»? Wat is uw reactie hierop? Is er momenteel nog steeds sprake van een dreigende onderbezetting? Zo nee, hoe is deze opgelost en speelt het «domoticacentrum» een rol in deze oplossing? Zo ja, vindt u het verantwoord dat Stichting Eykenburg haar financiële middelen inzet voor camera's in plaats van voor het oplossen van een dreigende onderbezetting?

Vraag 11

Vindt u het wenselijk dat WoonZorgcentra Haaglanden (WZH), een organisatie met een resultaat boekjaar van € 1.359.050, een eigen vermogen van € 31.799.967, en de bestuurder een bezoldiging ontvangt van € 230.425, op personeelskosten bespaart door camera's toezicht te laten houden op de bewoners? Kunt u uw antwoord toelichten?²

Vraag 12

Vindt u het wenselijk dat Stichting Zorggroep Florence, een organisatie met een resultaat boekjaar van € 943.367, een eigen vermogen van € 47.215.751, en waar de bestuurders een bezoldiging ontvangen van respectievelijk € 227.050 en € 188.965, op personeelskosten bespaart door camera's toezicht te laten houden op de bewoners? Kunt u uw antwoord toelichten?

Vraag 13

Is een zorgorganisatie eigenlijk al niet te groot geworden als deze zich kan veroorloven een apart «domoticacentrum» te maken en bewoners met behulp van camera's in de gaten moet houden? Kunt u uw antwoord toelichten?

² www.jaarverslagenzorg.nl

Vraag 14

Zou u het acceptabel vinden als in de kinderopvang toezicht wordt gehouden op de kinderen met behulp van camera's, in plaats van door daarvoor opgeleid personeel? Kunt u uw antwoord toelichten?

Vraag 15

Zou u het acceptabel vinden als in het basisonderwijs toezicht wordt gehouden op de kinderen met behulp van camera's, in plaats van door daarvoor opgeleid personeel? Kunt u uw antwoord toelichten?

Vraag 16

Vindt u het menswaardige zorg dat de bewoners van zorgcentrum Burg-Haamstede, die in staat zijn te verhuizen naar een aanleunappartement, moeten verhuizen als de nieuwbouwlocatie klaar is, omdat geacht wordt dat deze ouderen weer moeten leren op eigen benen te staan? Vindt u het niet ontzettend triest dat er zo gesold wordt met ouderen? Kunt u uw antwoord toelichten?³

Vraag 17

Wat vindt u ervan dat een bewoner die bijna blind is zelf koffie moet zetten, terwijl hij niet goed voor zichzelf kan zorgen? Kunt u uw antwoord toelichten?

Vraag 18

Wat vindt u ervan dat bewoners gedwongen op zichzelf aangewezen worden, en voor dagelijkse zaken hun kinderen of thuiszorg moeten inschakelen? Vindt u dit getuigen van goede zorg? Kunt u uw antwoord toelichten?

Vraag 19

Vindt u het ook niet ver gaan dat er stickers op deuren worden geplakt, zodat vrijwilligers onderscheid kunnen maken tussen bewoners die wel en niet zelfstandig koffie of thee kunnen zetten? Deelt u de mening dat ouderen recht hebben op een onbezorgde dag, en dat het wel heel triest is dat zelfs op koffie en thee bezuinigd wordt onder het mom u moet maar weer zelfstandig worden?

Vraag 20

Vindt u het ook een vorm van dehumanisering dat een sticker bepaalt of iemand een kopje koffie mag krijgen? Waarom kan niet gewoon iedereen koffie aangeboden worden?

Vraag 21

Deelt u de mening dat bewoners niet zomaar in een verzorgingshuis terecht komen, en dat er niet van hen geëist mag worden weer zelfstandig te gaan wonen? Zo ja, wat gaat u hieraan doen? Zo nee, waarom niet?

Vraag 22

Zijn de zorginstellingen die personeel vervangen door camera's, en die via stickers bepalen wie wel en geen koffie krijgt; zorginstellingen die volgens de Inspectie voor de Gezondheidszorg «onderaan» bungelen in het kwaliteitslijstje of juist niet?⁴

Vraag 23

Hebben deze zorgorganisaties in het kader van het plan «waardigheid en trots, liefdevolle zorg voor onze ouderen» ook plannen ingediend om de ouderenzorg te verbeteren? Zo ja, behelst dat plan dan het vervangen van personeel door camera's? Kunt u de Kamer deze plannen toesturen?

³ http://www.pzc.nl/regio/schouwen-duiveland/opeens-moet-bijna-blinde-opa-zelf-koffie-zetten-1.5167737?ref=vp-element.page_teaser&refid=7.396661

⁴ www.langdurigezorg.nl

Mededeling

In de Regeling van Werkzaamheden van 8 september heeft mevrouw Leijten het verzoek gedaan tot spoedige beantwoording van een viertal sets schriftelijke vragen, namelijk voor 11:00 uur vandaag. Uiteraard heb ik de mogelijkheid tot eerder afronding van de beantwoording gezien.

De antwoorden op de vragen over het bericht de heffing van eigen bijdragen door gemeenten, ingezonden 24 augustus 2015 (Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2014–2015, nr. 3330) zijn daarop gistermiddag aangeboden aan uw Kamer.

De antwoorden op de vragen over Stichting Zorgcentra Rivierenland (SZR), ingezonden 12 augustus 2015, uitstelbericht 27 augustus 2015, (Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2014–2015, nr. 3351) heb ik helaas nog niet kunnen beantwoorden, de verzending van de antwoorden hierop zijn deze week voorzien.

Voor de overige twee recentelijk ingediende vragen geldt dat ik uiteraard tracht deze binnen de gebruikelijke termijn te beantwoorden. Dit betreft de vragen over omgangsvormen in zorginstellingen, ingezonden 25 augustus 2015 (Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2014–2015, nr. 3353) en de vragen over de jeugd-ggz, ingezonden 21 augustus 2015 (Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2014–2015, nr. 3354). Helaas is het op deze korte termijn niet mogelijk gebleken de beantwoording van deze vragen op een zorgvuldige wijze af te ronden.